

Értelmezési bizottság

független Újság

politikai napilap

Teleki miniszterelnök felhívása a nemzethez!

Kitört a német-lengyel háború

Anglia ultimátuma: Ha azonnal nem vonják vissza a német csapatokat, kitör a világháború

Varsó, Krakkó, Posen, Kattovitz, Gdynia bombázása, tanktámadás Szlovákia felől Olaszország semleges marad

Pénteken hajnalban német csapatok lépték át a lengyel határt. Pontosan reggel 5 óra 45 perckor kitört a német-lengyel háború, amely ma estére a világháború nyitányává fejlődött. Anglia ugyanis ultimátumot intézett Németországhoz, amelyben felhívja, hogy azonnal vonjon ki minden német csapatot Lengyelországból, mert különben Anglia eleget tesz garanciális kötelezettségének: hadat üzen. Hogy közben harcok voltak lengyel területen, repülőátadások és tankok rohama — ez szinte eltörpül a világrém szárnyának sötét csapásai alatt. Embermilliók harca — nemzetek végső erőfeszítése. Isten óvja a viharban hazánkat! Isten óvja nemzetünk vezetőit, akiknek bölcsessége vezetni utunkat a szenvedés Kálváriáján át — hisszük — a Feltámadáshoz!

Az események drámai gyorsasággal indultak meg. Hitler kancellárnak a birodalmi gyűlésen elmondott beszédét szerint az éjszakai folyamán

lengyel csapatok betörték a német határra és velük 5 óra 45 perckor a német haderő felvette a fegyveres küz-

delmet. Ezzel szemben lengyel hivatalos hely közli, hogy pénteken hajnalban békéidőben kétséget kizáróan támadás indult meg

lengyel terület ellen.

Akármi a történelmi igazság, tény, hogy a két hatalom fegyveres mérkőzése megkezdődött.

Hitler kiáltványa a német haderőhöz

Hitler kancellár pénteken hajnalban napiparancsot adott ki a hadsereg részére, amelyben megállapította, hogy Lengyelország elutasította a jószomszédi viszony békés rendezését és hogy az elviselhetetlen határsértések és a németek elleni erőszakosságoknak véget vessen, erőszaknak erőszakot állít szembe és elvárja, hogy az örök német katonaerők nagy hagyományaira való tekin-

tettel teljesíti kötelességét minden katona.

Danzig beolvadt a birodalomba

Forster danzigi körzetvezető kiáltványt intézett péntek hajnalban Danzig lakosaihoz, bejelentve, hogy Danzig szabadállam ma megszűnt és beolvadt a német birodalomba. A birodalom, a német szü-

lőföld és a vezér elterelésével fejezte be kiáltványát.

Forster körzetvezető táviratban jelentette be Hitler kancellárnak Danzig beolvadását a birodalomba. Erre a táviratra a kancellár

távirattal válaszolt, amelyben az újból való egyesítésről szóló törvény azonnali végrehajtását mondja ki és kinevezi Forstert a danzigi polgári közigazgatás fejevé.

A német titkos tanács éjszakai ülése

A német fővárosban határtalan lelkesedést váltott ki Danzig visszacsatolásának híre. A lakosság nagy része ébren töltötte a péntekre virradó éjszakát. Az utcákon ezrek és ezrek tolongtak.

Hitler vezérkancellárnál éjtél

után megjelentek a titkos tanács tagjai, báró Neurath, dr. Goebbels, Göring, Ribbentrop, Hess, Frick és Franck. Az éjszakai tanácskozás után a hajnali órákban bocsájtotta ki kiáltványát a kancellár a német haderőhöz.

Felvettem a kalonazubbonyi és addig nem velem le...

A nagynémet birodalmi gyűlés pénteken délelőtt 10 órakor ülést tartott, amelynek lefolyását az amerikai, angol, svéd, norvég, magyar, olasz, svájci, jugoszláv stb. rádiók is közvetítették. Az ülésen nagy beszédet mondott Hitler kancellár.

— Hónapok óta — kezdte beszédét Hitler kancellár — szenvedtünk egy olyan probléma súlya alatt, amelyet a versaillesi diktátum hozott ránk. Egy probléma súlya alatt, amely fejleményeiben és elfajulásában türethetetlen lett.

Danzig német város volt és most is német város, a korridor hasonlóképpen.

— Mindezek a vidékek kulturális fejlődésüket kizárólag a német népek köszönhetik, a német nép nélkül ezek a vidékek a barbárság hazái maradtak volna. Amióta Danzigot és a korridorit elszakították Németországtól, azóta az ezen a vidéken élő németeket a lengyelek állandóan kizsákmányolták.

Több mint egymillió német embernek kellett a türethetetlen viszonyok miatt az 1922-as

INTÉZETI Fehérnemű, Takaró, Matrac előírás szerint — megbízhatóan Kardos László 1831.

Évek óta otthonát elhagyta. Mi megkíséreltük, hogy békés revízió útján elérjük ezeknek a türelmetlen állapotoknak a megváltoztatását. Hazudik, aki azt állítja, hogy mi evégből nyomást fejtettünk ki.

Tizenöt év alatt elég alkalom volt, hogy békés revízió útján véghez lehessen vinni a revíziót.

Nem tették meg.

Hitler kancellár ezután felsorolta azokat a javaslatokat, amelyek a különböző kérdések békés megoldására az elmúlt évek során tett, hiába. Lehetetlennek mondtatta, hogy

a németeket melléne szegszett pisztollyal, kiéheztetési fenyegetésekkel akarják rávenni álláspontja megváltoztatására.

Danzig és a korridor kérdéseben is megkíséreltük békés javaslatokkal a megoldást, mert a problémának meg kell oldatnia: ez világos volt — jelentette ki Hitler kancellár a birodalmi gyűlés nagy tepsa közepette.

Ezután azt fejtette, hogy a nyugati hatalmak tulajdonképpen érdekeltek ebben a kérdésben.

A lengyel államférfiakkal folytatott tárgyalásokról, minden ellenkező felfogással szemben, ki kell jelentenie, hogy nem folytak nyomás alatt.

A német javaslatokat azonban elutasították.

Mozgósítással, az ottani német lakosság ellen gyakorolt terrorral és erős nyomással válaszoltak és megkezdtek a harcot Danzig ellen előbb gazdasági, azután katonai fegyverekkel.

Közölttem három héttel ezelőtt — mondotta Hitler — a lengyel nagykövettel, hogy ha a dolgok továbbra is így mennek, vagy gazdaságilag meg akarják fojtani Danzigot, azt Németország nem nézheti tétlenül. Ez nem a régi Németország! A németek nem provokáltak. Allati, sántáni módon terrorizálták a németeket. Ezt egyetlen nagyhatalom sem nézhetné volna tétlenül. Még egy utolsó kísérletet tettem, hogy észretérítsem a tébolyult szoldateszkát. Az angol közvetítést elfogadtam, hogy a lengyel-német megegyezést megkíséreljük. Az eredmény az volt, hogy

két napig ültem és vártam arra, kegyeskedik-e a lengyel kormány megbízottai kiküldeni. (Nagy zaj.)

Végül is csak annyit feleltek, hogy majd közlik elhatározásukat Angliával. Ha ezt megvárunk, nem lenne más hátra, mint eltűnni a német kormányának.

Tegnap este elhatároztam, hogy miután a közvetítés meghiusult és Lengyelországban elrendelték az általános mozgósítást és ma éjjel már negyven határsértés történt: a lengyelekkel ugyanolyan nyelven fogok beszélni, mintők. (Eljénzés.)

Hitler ezután kijelentette, hogy-

ha a külföld azt mondja: őt ez érinti, ezt sajnálja, de egy percre sem hátrál meg. Ünnepelesen kijelenti, más hatalmaktól semmit sem követel. Franciaország határait biztosítja. Angliával a legszorosabban is hajlandó együttműködni.

— Nyugaton ninesenek céljaim és a birodalom határai véglegesek.

Köszönetet mondott ezután Hitler Olaszországnak eddigi tevékenységéért, majd kijelentette, hogy

időben segítséget nem akar igénybevenni és a problémát Németország egymaga is elintézi.

A semlegesek semlegességét megőrzi Németország.

— Boldogan közlöm innen: Németország és Oroszország más-más doktrínát vall, de

Németország nem akarja a sajátját exportálni és az oroszok sem.

Nem állhatunk tehát egymással szemben. Tudjuk, hogy a mi harcunkból csak más hasznot hasznosít és így minden konfliktust kizárunk egymás között. Minden nyugati kísérlet e terén reménytelen. Ez beláthatatlan jelentőségű végleges fordulat.

A német nép azt hiszem, üdvözölni fogja ezt a politikai elhatározásomat. (Hatalmas taps és Heil Hitler! kiáltások) Tegnap ratifikáltuk úgy Berlinben, mint Moszkvában a megállapodást. Molotov beszédét én is osztom.

— Nem akarok gyerekek és asszonyok ellen küzdeni és így értelemben utasítottam a légitámadást.

Lengyelország ma éjjel már élesen lőtt ránk. Öt óra negyven perc óta mi is olyan fegyverekkel küzdünk, mint amilyenekkel ellenünk harcolnak.

Bárki ellen így fogok harcolni, amíg a birodalom polgárait nem védtem meg. Eddig kilencven milliódot költöttem a hadseregre, amely ma a világon a legjobb.

Hitler kijelöli utódait

— Ha ma mindenkit áldozatra hívok fel, akkor kijelentem, hogy ugyanerre az áldozatra én is kész vagyok. Olyan nélkülözés nines, amiben nem fogok résztvenni. Mátfól kezdve a birodalom első katonája vagyok. Felveszem az egyenruhát és nem teszem le, amíg nem győzünk.

Ha pedig nem élnek, úgy utódom Göring, azután Hess. Ezeknek ép oly vak engedelmességgel tartoznak, mint nekem. És ha Hess nem lesz, akkor a legbátrabb jön utána.

— Nem ismerem a megadást. Egy porosz király nevetséges hadsereggel győzni tudott, mert oly erős volt a szíve, amilyenre most szükségünk van.

— 1918 novemberében nem fog megismétlődni.

— Mindenkitől megkövetelem ugyanazt, amit én adtam és arról, aki ezt nem teljesíti, többé nem tudunk. Elvárom a képviselőktől, hogy teljesítik kötelességüket és mellvédei lesznek harcunknak. Ti vagytok a felelősök a kerületekben és én az ország népe előtt.

— Olyan áldozatokat kell hoznunk, mint elődeinknek nem egyszer. A német nők vasfegyverben vesznek részt a harcban. Az ifjúság, tudom, teljesíteni fogja kötelességét.

— Azzal akarom zárni beszédemet. — fejezte be Hitler —, hogy megismétlem fogadalmamat, amelyet valamikor tettem, mikor had-

Használt tankönyvek féláron Füzetek és írószerek olcsó árban kaphatók Böhm István Debrecen, Kossuth u. 2. sz. (Városháza)

bavonultam: akaratunk mindvégig oly erős lesz, mint amennyire szükségünk lesz.

— Nem fogunk tántorodni, nem fogunk visszariadni semmit áldozattól, amíg nem győzünk. Szilárdan kitartunk a célig. Deutschland, Sieg Heil!

Göring miniszterelnök ezután törvényjavaslatot terjesztett be arról, hogy a fronton levők helyét a politikai vezetőkkel töltsék be.

A törvényjavaslatot elfogadták. Ugyanekkor egyhangúan megszavazták a Danzig visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatot.

Igy kezdődött a háború Légítámadások

Párizs, szeptember 1. Lengyel értesülések szerint a német légi rajok délelőtt féltíz órakor bombázták Varsót.

Varsó, szeptember 1. A lengyel főváros aránylag nyugodt, noha pénteken már két légi rajot is átelt a lakosság. Kora hajnalban szörláltak meg először a szirénák s a riadó félóra hosszát tartott. Minthogy ekkor még nem tudták a németek támadásáról, általában azt hitték, hogy próbiarajról van szó. Valamivel tíz óra előtt közölte a kormány a rádióállomások útján a lakossággal, hogy a német hadsereg rajtaütésszerűen megtámadta Lengyelországot. Ugyanekkor szólaltak meg másodszor a légvédelmi szirénák.

Ezalatt távolból robbanás vagy ágyúdörgés hallatszott. Bár nem tudták pontosan, miről van szó, feltételezték, hogy

a lengyel légvédelmi ütegek szólaltak meg.

Tizenegy óra tájban megszólalt a légvédelem elmulásának jelzése. Vakrémületnek nyoma sem volt. Varsó uccái visszanyerték rendes képüket és az emberek tovább folytatták mindennapos munkájukat. Feszült érdeklődés előzi meg a kormány várható rendelkezéseit, amelyek déli tizenkét óráig nem érkeztek meg.

Varsó, szeptember 1. Pénteken reggel hat órakor — mint illetékes helyen délelőtt közölték — német részről megindult a közvetlen katonai akció Lengyelország ellen.

Ez volt az első híradás az ellenségeskedések megkezdéséről. A jelentés szerint Danzig és Lengyelország határán, Tozew határvaroskát német repülőgépek átrepültek és bombázták. Hasonlóképpen német repülőgépek átrepültek Krakó, Kattowitz és más lengyel városok fölött s azokra bombát dobtak. A célpontok elsősorban vasúti állomások és alagutak voltak.

Szárazföldi hadmozdulatok

Varsó, szeptember 1. Rendes német csapatok támadást indítottak és hajtottak végre Dziedlowo és Chojnice pomerániai városok, továbbá Lengyel-Felsőszilézia és Czenstochowa vidéke ellen.

Később újabb jelentést adtak ki, amely szerint a német haderők megindították offenzívájukat Dziedlowo — Chojnice — Graudenz — Czenstohovo irányában. Hasonló offenzívát jelentenek Felső-Sziléziából is.

Berlin, szeptember 1. A lengyel rádió jelentése szerint a német repülőrajok bombázták Kattowitz, Krakó, Grodno nyílt lengyel városokat és a Westernplatte.

Ezzel kapcsolatban német részről hivatalosan megállapítják, hogy a német légi haderő utasításainak megfelelően kizárólag csak katonai pontokat és az emellett elterülő megerősített helyeket bombázták.

Mint a Lengyel Távirati Iroda jelentéséből kitétnik, szeptember 1-én hajnalban

a német birodalmi véderő csapatai többhelyütt átlépték a lengyel határt Kelet-Poroszország felől és a Német Birodalom felől is. A német csapatok megtámadták a danzigi Westerplatte lengyel helyőrséget, amely

a támadást visszaverte.

A német repülők több légi támadást intéztek Krakó és a felsziléziai városok, Czenstochowa, Tezew, Puck és Grodno ellen, amelyekre bombákat dobtak.

Varsó, szeptember 1. Eddig a következő német támadásokról érkezett jelentés:

1. Támadás Myszyńce ellen és légi bombázás Myszyńce, Grajewo, Chorzele, valamint Varsó északi negyede felett;

2. Felsősziléziában támadás az Ostrowól délre fekvő Neumittelwalde ellen;

3. légítámadás Poznan ellen reggel 7 órakor;

4. a poznan kerületben fekvő Leszno irányában megindult támadás;

5. Zsaszin határállomás elfoglalása a német csapatok részéről;

6. harcokocsik támadása a Kraszta és Przepice között húzóda határszakaszon;

7. egy tankokkal felszerelt gyalogsági zászlóalj támadása Lublinec, Tarnobrzeg és Gorz ellen;

8. a gleiwitz-ratibori határon át harcokocsik-támadás Mikulowo környékén;

9. Krakó légi bombázása;

10. Kattowice légi bombázása;

11. a Krakó közelében levő alagút sikertelen bombázása;

12. tanktámadás Szlovákia felől Zakopane irányában;

13. a német csapatok 5 óra és 6 óra 45 perc között a Vistula és Deutsch-Eyglau között átlépték a lengyel határt;

14. Tezew légi bombázása és támadás a Vistulán átvezető híd ellen;

15. támadás a danzigi Westerplatte ellen, melyet a helyőrség visszavert;

16. támadás a Lengyel-Pomerániában fekvő Notec (Neise) folyó környékén;

17. tank támadás a poznan kerületben fekvő Smilow helység ellen.

Moscicki felhívása a lengyel néphez

Varsó, szeptember 1. Moscicki lengyel köztársasági elnök a következő üzenetet intézte a köztársaság polgáraihoz:

— Ma éjszaka százados ellenségünk megindította a támadást a lengyel állam ellen. Ezt leszegezem Isten és a történelem előtt. Ebben a történelmi pillanatban az állam valamennyi polgárához fordulok abban a szent meggyőződésben, hogy az egész nemzet készen áll szabadságának, függetlenségének és becsületének védelmére és a haderő legfőbb vezére köré csoportosulva megadja a méltó választ a támadónak, amint ez már nem egyszer megtörtént a lengyel-német viszony történetében.

— Isten áldásával az egész lengyel nemzet vállalva halad a hadsereg oldalán igazságos szent ügyéért a végső diadalra vezető esztára.

Rydz Smigly lett a lengyel főparancsnok és Moscicki kijelölt utóda

Varsó, szeptember 1. Moscicki elnök szeptember 1-i hatállyal kinevezte Rydz-Smigly Eduar tábornagyot

a lengyel hadsereg főfelügyelőjét a lengyel hadsereg főparancsnokává.

Varsó, szeptember 1. A köztársasági elnök

Rydz-Smigly tábornagyot a köztársasági elnök utódjává nevezte ki

arra az esetre, ha a köztársasági elnök méltósága a béke megkötése előtt megürülne.

Varsó, szeptember 1. Moscicki elnök péntek délután az egész ország területére kihirdette a hadállapotot.

Német jelentés a támadásról

Berlin, szeptember 1. A német rádióállomások pénteken délelőtt a következő külnö híradást közölték:

— A német véderő átvette a birodalom cselekvő védelmét. Azt a megbízást kapta, hogy megállítsa a lengyel erőszakot és ezt a megbízást teljesítse, a német hadsereg csapatai ma reggel az egész német-lengyel határon megkezdtek az ellentámadást.

Egyidejűleg felszűntek a légihaderő rajjai, hogy leküzdjék a lengyelországi katonai célpontokat. A hadihajóraj átvette a Keleti-tenger védelmét.

Berlin, szeptember 1. A német véderő főparancsnoksága közli:

Hitler vezér és legfőbb hadseregpáncsnok parancsára a német véderő átvette a Német Birodalom aktív védelmét. A német hadsereg csapatai pénteken korán reggel a német-lengyel határ minden pontján ellentámadásba mentek át, hogy teljesítsék a lengyel erőszak megállítására irányuló megbízatásukat. Egyidejűleg a német légi haderő rajjai felszűntek, hogy leküzdjék Lengyelország katonai célkitűzéseit. A német hadihajóraj átvette a Keleti-tenger védelmét.

Német cáfolat a nyílt városok bombázásáról

Berlin, szeptember 1. A külföldi rádióállomások adásaiban egész sor olyan hír merült fel, amelyekben azt állították, hogy a német légi haderő ezt, vagy azt a lengyel várost bombázta, vagy bombázta.

Német részről ezzel szemben utalnak arra, hogy ezeknél a híreknél

kizárólag alhírekről van szó.

Ezek a hírek propaganda hírek, amelyeknek átvételétől a közvéleménynek az igazságnak megfelelő tájékoztatás érdekében.

különösen a semleges országokban óvakodni kell.

Beulhent bombázták a lengyelek

Beuthen, szeptember 1. A lengyel tűzérség pénteken délelőtt bombázta a pályaudvart. Mindegy 5—6 darab 7.5 cm-es lövedék becsapódott, de nem robbant fel és nem okozott kárt. Egy lengyel repülőgép 6 bombát dobott le egy lakótelepre. A bombák csak csekély kárt okoztak, emberéletben nem esett kár.

A várakozó Danzig

Danzig, szeptember 1. A kora reggeli órákban az eddigi szabadváros területén

megszállták a lengyel vasúti szolgálat helyét.

Az átvétel általában surlódások nélkül folyt le.

Néhány száz lengyel letartóztatottak.

A lengyel hivatalos épületekben számtalan nehéz és könnyű fegyvert találtak.

A városban eddig még csak az erősen eltorlaszolt és nyilván korszerrő hadianyaggal felszerelt lengyel postacépület tartja magát az ellenállás egyetlen fészkeként.

Danzig, szeptember 1. Forster danzigi körzetvezető ma reggel felkereste Buchardt népszövetségi biztost hivatalos helyiségében.

A népszövetségi biztos munkatársával ma délelőtt 9 óra tájban elhagyta Danzigot és Keletporoszország felé utazott.

Hitler távirata a Ducehoz

Róma, szeptember 1. A Stefani iroda jelentése szerint Hitler vezér és kancellár a következő táviratot intézte a Ducehoz:

— Szívélyesen köszönetet mondok Önnek azért a diplomáciai és politikai segítségért, amellyel a legutóbbi időben Németországot és annak igaz jogát részesítette. Meggyőződésem, hogy Németország katonai erejével végrehajthatom az elem kifizűzött feladatát. Azt hiszem ezért, hogy ilyen körülmények között nincs szükségem Olaszország katonai támogatására. Köszönetet mondok Önnek Duce, mindazért is, amit a jövőben tesz majd a fasizmus és a nemzeti szocializmus közös ügyéért.

Hungária filmszínház

Ma is: az egyre fokozódó sikerű ragyogó vigjáték: a

Három kis angyal

DEAN DURBIN-nal!

Előadások: délután 5, 7, 9 órakor!

Olaszország semleges marad

Róma, szeptember 1. Az olasz kormány tagjai péntek délután 3 órakor a Duce elnöklete alatt rendkívüli minisztertanácsot tartottak. A minisztertanácsról a következő hivatalos közleményt adták ki:

— A minisztertanács megvizsgálta a Németország és Lengyelország közötti viszály következtében Európában előállott helyzetet amely viszály eredete a versaillesi szerződésre nyúl vissza. A minisztertanács tudomásul vette a külügyminiszter által beterjesztett jelentéseket, amelyekből kitűnik az a tevékenység, amelyet a Duce fejtett ki abból a célból, hogy Európának igazságon alapuló békét biztosítsanak.

— A minisztertanács teljes mértékben jóváhagyta az eddig hozott katonai intézkedéseket, amelyeknek eddig és továbbra is kizárólag elővigyázatossági jellegük van.

— Az olasz minisztertanács ezenkívül jóváhagyta azokat a gazdasági és szociális jellegű intézkedéseket, amelyek — tekintettel Európa életében bekövetkezett súlyos zavarra — szükségessé váltak. A minisztertanács kijelenti és közli a néppel, hogy Olaszország semminemű katonai műveletet nem kezdeményez és végül kifejezésre juttatja elismerését az olasz népnek azért a fegyelemért és nyugalomért, amelyről mint eddig, ezúttal is tanuságot tett.

Róma, szeptember 1. Az olasz kormány újabb intézkedéseket léptetett életbe az ország élelmiszerellátásának biztosítására. A következő héttől kezdve

csütörtökön és pénteken a henteseknek és mészárosoknak tilos húst eladni és az éttermekben húst kiszolgáltatni.

Elrendelte az olasz kormány azt is, hogy

hétfőtől kezdve tilos a délutáni kenyérsütés.

Az olasz kormány egyébként megvizsgálta az ország búza, liszt, rizs és cukorkészletét és megállapította, hogy azok elegendők az ország szükségleteinek fedezésére.

Általános mozgósítás Angliában és Franciaországban

London, szeptember 1. VI. György angol király ma délután a szárazföldi és tengeri haderők általános mozgósítására vonatkozó rendelet aláírása után aláírta a légi haderő mozgósítását elrendelő okmányt is. Hasonlóképpen aláírt több, a helyzet által megkívánt rendeletet. Ezek a rendeletek péntek este jelennek meg az angol hivatalos lapban és a lakossággal falragaszokon tudatják a rendelkezéseket.

Párizs, szeptember 1. Franciaországban elrendelték az általános mozgósítást. Az ostromállapotot kihírdették.

Párizs, szeptember 1. Franciaországban elrendelték az általános mozgósítást. Az ostromállapotot kihírdették.

Franciaországban az általános mozgósítás első napját szeptember másodikára tűzték ki.

A parlamentet szombatra összehívták.

Párizs, szeptember 1. Az államtanács egyhangúlag jóváhagyta Daladier miniszterelnök által beterjesztett következő rendeleteket:

1. A francia szárazföldi, tengeri és légi haderők általános mozgósítása egész Franciaországban, Algírban, a gyarmatokon és a Franciaországgal szövetséges más területeken. A mozgósítás első napja szeptember másodikika.

2. Az ostromállapot kihirdetése nyolcvankilenc francia vármegyében, Belfort területén, valamint Algír három megyéjében.

3. A kamarákat szombatra összehívják.

Párizs, szeptember 1. A kamarát és a szenátust szombatra rendkívüli ülészsakra egybehívták.

Párizs, szeptember 1. Daladier miniszterelnök pénteken reggel háromnegyed kilenc órakor fogadta Gamelin tábornokot, a nemzetvédelmi vezérkar főnökét és Colson tábornokot, a hadsereg vezérkarának főnökét.

A miniszterelnök délelőtt negyed tíz órakor fogadta Bonnet külügyminisztert.

Bonnet külügyminiszter délelőtt fogadta Lukaszewicz lengyel nagykövetet.

Bern, szeptember 1. Svájcban is elrendelték az általános mozgósítást.

Párizs, szeptember 1. Bonnet külügyminiszter péntek délelőtt fogadta a párizsi olasz nagykövetet, akinek átnyújtotta a francia kormány válaszáat az olasz kormány által csütörtökön hozott intézett közvetítő ajánlatra.

Párizs, szeptember 1. Párizs és Varsó, valamint London és Varsó között a távbeszélő összeköttetés részben megszakadt.

Budapest, szeptember 1. Franciaország magántávbeszélő forgalmát további intézkedésig felfüggesztették. Franciaországgal tehát magánbeszélgetések nem válthatók. Algírba, Franciaországba, Lengyelországba, Szíriába és Libanon köztársaságba, továbbá Tunisza összebeszélő nyelvé, valamint

szám és betűjegyes magántávíratok nem küldhetők.

Iskolai kézi és háti bőrtáskát

a legolcsóbban

Tóthfalussy bőrröndös
szaküzletében vásárolhat
Piac u. 40.

A miniszterelnök felhívása! Háborús rendeletek

Budapest, szeptember 1. A Budapesti Közlöny szombati száma gróf Teleki Pál miniszterelnök következő felhívását közli:

Magyarország népéhez!

Az európai helyzet ma súlyosra fordult. Az államok egész sorozata, köztük több közismertem semleges állam, különleges intézkedéseket tett az ország rendjének, a termelés folytatóságának és a lakosság mindennapi élete lehető zavartalanágának a biztosítására.

A vezetésem alatt álló kormány természetesen hasonló elhatározásra jutott és mindazokat az intézkedéseket megteszi, amelyek szükségeseinek látszanak a közbéke s a gazdasági élet folytonosságának megtartására.

Hogy az a nyugalom és hidegvér, amelyet heteken át a fegyvermezett magyar nemzeti közvélemény ország-világ előtt tanusított, továbbra is megőriztessék, a kormány el van szánva megakadályozni mindent, ami az ország lelki és anyagi életét megzavarhatná és ezért kormányrendeletekben az alábbi rendelkezéseket lépteti életbe:

A kivételes hatalom életbejuttatásáról, az egyesületi jog korlátozásáról, a gyülekezésszabadságáról, a kitiltás, a rendőrhatalom felügyelet, vagy őrizet alá helyezéséről (internálás), a sajtó ellenőrzéséről (belföldi cenzúra), a külföldi sajtótermékek ellenőrzéséről, egyes anyagkészletek zár alá vételéről, az iparban (kereskedelemben), valamint a bányászásban és kohászatban alkalmazott munkaviszonyaira vonatkozó egyes rendelkezések hatályának ideiglenes felfüggesztéséről (a munkaidő korlátozásának és a fizetési szabadságának a felfüggesztéséről), az árak színvonalának rögzítéséről.

Ezeket a rendeleteket szükség szerint más kormányrendeletek is fogják követni.

Elvárom Magyarország józan lakosságától, hogy általános közérdekből, valamint minden egyes polgár jól felfogott egyéni érdekéből teljes erejével arra fog törekedni, hogy a hatóságok hazafias munkáját megkönnyítse.

Budapest, 1939. évi szeptember hó 1. napján,

Gróf Teleki Pál sk. m. kir. miniszterelnök.

Az éjszaka folyamán a kormány már ki is bocsátotta a rendeletet a legfontosabb közszükségleti cikkek ármeghatározásáról, az egyesületi- és gyülekezési jog korlátozásáról, a kitiltásról és rendőrhatalom felügyelet vagy őrizet

alá való helyezéséről, a bel- és külföldi sajtó ellenőrzéséről, a kivételes hatalom hatálybalépéséről és a napi lapok terjedelmének korlátozásáról.

A rendeletek a hivatalos lap mai számában jelennek meg.

Lossonczy főispán a 6. hadtest országmozgósítási kormánybizlosa

Budapest, szeptember 1. A m. kir. minisztérium a honvédelmi törvény végrehajtása kapcsán a 6. hadtest területére Lossonczy István. Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánját országmozgósítási kormánybiztossá nevezte ki.

Románia feltétlenül semleges marad

Bukarest, szeptember 1. Román politikai körök megerősítik, hogy Lengyelország újabb kísérletet tett Románia segélynyújtásának megszerzésére, noha

román felfogás szerint nem indokolt, hogy Románia letérjen a már egyszer elfogadott szigorú semlegességi álláspontjáról.

A román kormány félreérthetetlenül nem hajlandó megengedni, hogy fegyveres összetűzésbe sodorják bele.

Ezt azzal indokolja, hogy teljesen megváltoztak azok a körülmények, melyek között annakidején a lengyel-román segélynyújtási szerződést megkötötték. A két szerződő fél között a korábbi években szokásban volt vezérkari megbeszélések során

E hír szerint arra való utalással történt, hogy Oroszország német-lengyel fegyveres összetűzés esetében beavatkozhatna. Jöbblet még nem értek véget a két kormány megbeszélései,

csupán orosz támadást vettek számításba, azonban nem számoltak azzal, hogy

Lengyelország által előidézett fegyveres összetűzésben Lengyelország Németországgal talán magát szemben s ez maga után vonhatná Oroszország beavatkozását Lengyelország ellen.

Hét török korosztály behívása

Ankara, szeptember 1. A berlini és a londoni török nagykövét elhagyta Törökországot, hogy állomáshelyére térjen vissza. Híre jár, hogy a török

Oszi és téli kalap-különlegességeket Benedek Ilonától
(Ziri)
Elismert szolid áruk!
Piac u. 67. Megyeházzal szemben

kormány legközelebb hét korosztályt hív be.

Anglia beavatkozását kérte Lengyelország

London, szeptember 1. Raczinszky gróf londoni lengyel nagykövét ma délelőtt felkereste lord Halifax külügyminiszter s közölte vele, hogy a Lengyelország elleni német támadás az angol-lengyel szerződésben foglalt közvetlen támadás esetének tekinthető és a szerződés alkalmazását szükségessé teszi.

12 perces koronatanács

London, szeptember 1. A király elnökletével tartott titkos tanács 12 percig tartott.

Anglia ultimátuma

London, szeptember 1. Chamberlain miniszterelnök péntek este felszólalt az alsóházban. A miniszterelnök, mint az Havas Iroda jelentő, hangzottatta, hogy eljött az a pillanat, mikor inkább cselekedni kell, mint beszélni. A miniszterelnök ezután azt mondta, hogy a háborúért való felelősség a német kancellárt terheli. Továbbmenőleg a miniszterelnök bejelentette, hogy az új törvény értelmében minden alkalmas embert mozgósítanak 18 évestől 41 éves korig. Henderson nagykövét figyelmeztette a berlini kormányt, hogy ha nem kap kielégítő jelentéseket, amelyek biztosítják minden támadó cselekmény megszüntetését és a német csapatok visszavonulását Lengyelországból, az angol kormány haborús nélkül eleget fog tenni kötelezettségeinek. Kedvezően válasz esetén a nagykövét útlevelét fogja kérni. Mussoliniról megjegyezte Chamberlain, hogy az olasz miniszterelnök mindent megtesz, ami csak lehetséges.

Greenwood és Sinclair felszólalása után az alsóház határozati javaslatot fogadott el. Ennek szövege nem ismeretes. Ezután elkezdtek több törvényjavaslat tárgyalását.

Berlin, szeptember 1. Az angol rádió azt állítja, hogy nem hozták az angol kormány tudomására Hitler vezérnek és kancellárnak a Danzig és folyosó-kérdés megoldására vonatkozó javaslatait.

Ezzel szemben hivatalosan közlik, hogy Ribbentrop külügyminiszter már szerdán este szószert tudomására hozta Henderson berlini angol nagykövetnek.

London, szeptember 1. A »Press Association« illetékes helyről értesül, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter péntek este Berlinben fogadta Henderson angol nagykövetet.

Éjszakai jelentések a frontokról

Berlin, szeptember 1. A hadsereg főparancsnokság a következőket közli:

A Sziléziából, Pomerániából és Kelet-Poroszországból kiinduló német hadműveletek során valamennyi arcvonalon már ma elérték a várt kezdeti sikereket.

A délről a hegyvidéken áthaladó csapatok elérték a Neumarkt-Sucha vonalat. Morvaosztravától délre Teschennél átlépték a csapatok az Olsát. Az iparvidéktől délre csapataink Kattowitz magasságában rajokban nyomulnak előre. A Sziléziából kiindult csapatok folyamatosan nyomulnak előre Czenstohowa irányába és attól északra. A folyosóban csapataink a Brahehez közelednek és Nakenél elérték a Notee folyót. Közvetlenül Graudenz előtt harc folyik. A Kelet-Poroszországból kiinduló haderők mélyen lengyel területen harcban állnak.

A német légi haderő ismételt erélyes támadást intézett a különböző repülőterek, így pl. Brahmel, Putzig, Graudenz, Posnan, Plock, Lodz, Tomasow, Radon, Nuda, Kattowitz, Krakó, Lwov, Brest, Teresjopol repülőtere ellen és elpusztították a repülőterek katonai célpontjait. Ezenkívül több csatárepülőgép rendkívül hatásosan támogatta a hadsereg előrejutását. A német légihaderő ezzel kiküzdötte magának Lengyelország felett a légi uralmat, bár Közép- és Nyugat-Németországban nagy erőket tartottak vissza.

A német tengeri haderő részei elhelyezkedtek a danzigi öböl előtt és biztosítják a Keleti tengert. A Neufahr-Wasserben horgonyozó Schleswig-Holstein iskolahajó tűz alá vette a lengyelek által megszállott Westerplattet. A légihaderő bombázta Gdynia hadikikötőjét.

Varsó, szeptember 1. A vezérkari főnökség 1. sz. hadijelentése: 1939. szeptember 1-én a reggeli órákban a német repülőgépek és csapatok hadüzenet nélkül váratlanul behatoltak területünkre.

A német repülőtevékenység a kora reggeli órákban a következő volt: A német repülőgépek több támadást intéztek különböző lengyel városok el-

(Folytatása a 7. oldalon.)

Halálra ítélték

eg...
Sóvá...
kopo...
leány

Péntek...
alósvég...
nyadi u...
Kevés...
az állom...
sz 21 Józ...
rendszer...
amelyet...
vezetett...
káz elő...
az aut...

A gazolá...
sikolyra...
lők.
Kiss...
amikor...
rencsé...

A szeren...
tették a...
alatt a l...
a súlyos...
tették a...
segítet...

A halalo...
alóbbiak...
Sóvá k...
rő. Beze...
kos pént...
Rada c...
az OTI...
latozassa...
amikor a...
oldalból...
ra.

Rodás...
jutott a...
kissé le...
ban ve...
más fel...
került...
ésesen...
lanatba...
zelede...
Sóvá g...
rott félr...
már az...
szély, a...
dett a...
DA 07...
Sóvá g...
nak s így...
halálos v...

Kiss L...
nabban...
rohan k...
fékezett...
elkerült...
autó el...
maga al...
mértert...
kés csik...
velőtráz...

A szeren...
mar nagy...
az ügye...
tudt...
Közben...
rencsétel...
énesz...
mas se...
mintegy...
lett vé...
A szeren...
mar nagy...
az ügye...
tudt...
Közben...
rencsétel...
énesz...
mas se...
mintegy...
lett vé...

Már az el...
hogy a g...
Az egyik...
mentöke...
ték a le...
kiszáll...
Mire az...
mijősz...
eszmélet...
nyerte u...

A3
C4
A4
D4
B5
A6

B6
A5
B5D
B4
D3
A3

C3
A3
B4
C4
A4
A4
D3
A3

Haláragázolt az autó egy bejárónőt a Hunyadi uccán

Sóvágó Erzsébetet barátjánője szemeláttára gázolta el az autó — A bejárónő koponyaalapi törést, comb- és karcsontörést szenvedett — A szerencsétlen leány a műtőasztalon halt meg — A rendőrség őrizetbe vette a gázoló sofőrt

Pénteken délután megdöbbentő halálosvégű autógázolás történt a Hunyadi ucca elején.

Kevéssel 5 óra előtt a város felől az állomás felé igyekezett Beregszászi József tulajdonát képező DA 075 rendszámú viselő személyautó, amelyet Kiss László gépkocsivezető vezetett. A Hunyadi ucca 2. számú ház előtt

az autó elkopott egy leányt és maga alá göngyölytette.

A gázolás pillanatában borzalmas női sikolyra lettek figyelmesek a járókelők.

Kiss László erősen fékezett és amikor kocsija megállt, a szerencsétlen nőt vérző tagokkal huzták ki az autó alól.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették a mentőket, akik szinte percek alatt a helyszínre érkeztek. A mentők a súlyos sebesülteit nyomban kiszállították a sebészeti klinikára, de

segíteni már nem tudták rajta, mert meghalt.

A halálos kimenetelű gázolásról az alábbiakban számolunk be:

Sóvágó Erzsébet 26 éves bejárónő, Bezerédi ucca 20. szám alatti lakos pénteken délután barátjánőjével, Radácsi Juliánával elfindult, hogy az OTI bérházban lakó nővérét meglátogassa. Háromnegyed öt lehetett, amikor a Nagyalomásra menet a jobb oldalról át akartak térni a bal oldalra.

Radácsi Juliánna szerencsésen átjutott az úttesten. Sóvágó Erzsébet kissé lemaradt. Az utolsó pillanatban vette észre, hogy a Nagyalomásra felül közeledő villamos elé került. A villamos elől még szerencsésen elugrott, de a következő pillanatban a Nagyalomásra felül közeledett egy autó és az elé került.

Sóvágó Erzsébet kétségbeesetten ugrott félre az autó elől és már azt hitte, hogy elmúlt a veszély, amikor a város felől közeledett a Kiss László által vezetett DA 075 rendszámú személyautó. Sóvágó Erzsébet háttal volt az autónak s így nem is sejtette a közelgő halálos veszedelmet.

Kiss László csak az utolsó pillanatban vette észre, hogy egy nő rohan keresztül az úttesten, erősen fékezett, de a szerencsétlenséget elkerülni már nem tudta, mert az autó elkopott Sóvágó Erzsébetet, maga alá göngyölytette s még néhány méterrel csúszva megállt. Az erős fékezés csikorgásával egyidőben velőtrázó sikoltás reszkettette meg a levegőt.

A szerencsétlenség színhelyén csakhamar nagy csődület támadt, úgyhogy az ügyeletes rendőr csak nehezen tudta fenntartani a rendet.

Közben kihúzták az autó alól a szerencsétlen leányt, aki ekkor már elvesztette eszméletét és több hatalmas sebből vérzett. A kövezet mintegy nyolc méterre kocsira tették, lett véres Sóvágó Erzsébet kiömlő vérével.

Már az első percekben látni lehetett, hogy a gázolás igen súlyos természetű. Az egyik üzletből telefonon kihívták a mentőket. A helyszínre érkezett mentők a leányt azonnal kocsira tették és kiszállították a sebészeti klinikára.

Mire azonban Sóvágó Erzsébet a műtőasztalra került, anélkül hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna, belehalt sérüléseibe.

Az orvosi vizsgálat szerint Sóvágó Erzsébet

koponyaalapi törést, combtörést, karcsontörést és több súlyos zárt sérülést szenvedett.

A holttestet a klinikáról átszállították a törvényszék körbonctani intézetébe, ahol fel fogják boncolni.

A halálos kimenetelű szerencsétlenségről azonnal értesítették a rendőrség bünyügyi osztályát. A rendőrségről Szabó Gyula rendőrtanácsos, a bünyügyi osztály vezetője, Császár Péter detektívfelügyelő, Eles Sándor detektív és Battha Pál detektív szállott ki szakértő kíséretében.

A helyszínen megcsejtették a fékpróbát, melynek során megállapították, hogy az autó kézi fékje nem fog. A gázoló autó fékútja a szakértő véleménye szerint 60 kilométeres óránkénti sebességnek felel meg. Ilyen sebességgel pedig a városban nem szabad hajtani.

A helyszínen az egyik szemtanu elmondotta, hogy a leány háttal volt az

autónak, amikor elgázolta s így a szerencsétlen nő a gázolás pillanatában előre bukott, majd az autó maga alá göngyölytette.

Sóvágó Erzsébet fejét annyira összeroncította az autó, hogy ekkor a tanu rosszu lett és másra nem emlékszik.

Radácsi Juliánna arról tett vallomást, hogy együtt indultak el és az elhunytak az OTI bérházban lakó nővérét akarták meglátogatni. A Royal épülete előtt ő szerencsésen átjutott.

Sőt még vissza is szólt a mögötte haladó barátjánőjének, de hogy mit mondott, arra már nem emlékszik, mert nagyon megevészelt az izgalmak.

A helyszíni vizsgálat után Kiss László gépkocsivezető és az eset szemtanui bementek a rendőrség központi ügyeletére, ahol részletesen kihallgatták őket és vallomásukról jegyzőkönyvet készítettek. Kiss László elmondotta, hogy a Beregszászi József tulajdonát képező személyautóval az egyik

Nem tudott dönteni a bírálóbizottság a fényképkiallítás első díjáról

A világ legnagyobb művészei a legszebb képeiket küldték Debrecenbe Ma már nyitva a kiállítás a Déri muzeumban

Akik a debreceni nagy nemzetközi fényképkiallításra beküldött képeket látták, előre sejtették, hogy a zsűrit páratlanul nagy feladat elé állították a művészek. A világ minden részéből érkezett képek a legnagyobb művészek legkiválóbb alkotásai. Egyik szebb mint a másik és a zsűri teljesen tanácstalanul járkált a termekben az első huszonnégy órában. A bírálat pontozásos rendszer alapján és egymástól függetlenül, titkosan történik. Így aztán nagy meglepetést kellett, hogy az eredmény az lett: újra kell kezdeni a bírálatot, mert egyik művész fölányt sem tudták megállapítani.

A Debreceni Fotoklub vezetősége is teljes zavarba került, mert a megnyitás napján már szokásos a díjazásokat a képeken kitüntetni. Erre azonban talán csak szombaton délelben kerülhet sor, bár a kiállítás már szombaton reggeltől kezdve megnyitott, 9-től este 7 óráig megszokottan élkül megtekinthető. Pénteken már sokan meg akarták nézni, de a zsűri munkáját nem lehetett zavarni.

Az első látásra megállapították maguk az újságírók is, hogy a kiállított képek sokkal szebbek mint a tavalyiak. Ennek az az érdekes magyarázata, hogy az I. nemzetközi kiállításon a debreceni zsűri nagyon szigorú volt, csak a teljesen jó képeket állította ki. Így aztán világviszonylatban Debrecen az első helyre került és megelőzte a híres londoni királyi fotoklubot is. Ezt tudva, a világ legnagyobb amatőr művészei a legszebb versenyképeikkel szerepelnek a II. kiállításunkon, mert ma már ott tartunk, hogy a Debreceni Fotoklub kiállításán csak szerepelni is, márkázást jelent s attól fogva a világ minden kiállítására meghívják azokat, akik itt szóhoz jutottak.

A debreceni közönséget meglepetés éri még a kiállítás rendezésében is. Az idén ugyanis a múzeum dísztermét egészen más stílusban foglalták el, csak körben vannak falak, így a kiállítás sokkal monumentálisabb és a

ralátás tökéletesebb.

Külön helyezték el a németek által küldött két képesodát: eredeti színes fényképnagyítást, amely új korszakot jelent a fényképezés terén és ennek az új kornak Debrecen nemzetközi kiállítása a kiinduló pontja. A díszterem előadói emelvényén külön-külön ketben állították ki a két színes képet. Az elkészítés magyarázatát mindenki a helyszínen megkapja.

Egészen új irányt mutatnak a külföldi nagy fotomesterek az aktfényképezés terén s bár tavaly Amerika is produkált újat, az idén egészen más stílusban fényképezett aktokat láthatunk nagy számban, némelyik a fény-

Iskolai intézeti

ruhák, kabátok, blúzok és aljak készen és mértékután kaphatók

SZABADOS

női divatüzletében
Piac u. 53. (Hungária)

gumijavító műhelybe akart menni, hogy pótgumit feltegye a kocsira. Sóvágó Erzsébetet csak az utolsó pillanatban vette észre, aki a kocsit elé ugrott. Körülbelül 40 kilométeres óránkénti sebességgel haladhatott.

Két és fél éve foglalkozik gépkocsivezetéssel, de eddig még nem történt vele semmi komolyabb szerencsétlenség. A tanuk kihallgatása után a rendőrség Kiss László gépkocsivezetőt őrizetbe vette.

képezés művészetének valóban esüspontját jelenti s a vonalak ritmusának formálásában teljesen új utakat jelölnek meg.

Ennek a kiállításnak rendezéséért minden elismerést megérdemel a Debreceni Fotoklub agilis elnöksége és vezetősége, nem is szólva arról, hogy egész Debrecen közönsége is hálás lehet Milcker Rezső egyetemi tanárnak, az idegenforgalmi hivatal elnökének, aki két filléres vonat indítását és 50 százalékos vasúti jegykedvezményt vívott ki a fényképkiallításra. Debrecenben Berzékinnél kaphatók a szükséges igazolványok, az olesó identázshoz.

A japán miniszterelnök Japán külpolitikájáról

Tokió, szeptember 1. A japán miniszterelnök külügyminiszeri minőségében a sajtónak adott nyilatkozatában Japán külpolitikájával kapcsolatban kijelentette, hogy

a tervezett ügynevezett önállósági politika egyáltalán nem jelenti Japán elkötelezettségét. Továbbra is követni fogják azt az új európai politikát, amelyet Hiranuma kormány határozott el.

A német-japán viszonyról kapcsolatban kijelentette Abe miniszterelnök, hogy ezekről a kapcsolatokról Arita volt külügyminiszter tájékoztatta és egyáltalán nem várható az, hogy Japán Németországtól elszakad. A mi-

niszterelnök a többi között kijelentette:

— Sohasem hallottam egyetlen feltes helyről sem, hogy a japán kormány Németországnak jegyzéket nyújtott át,

amelynek az volt a tartalma, hogy a tamadást kizáró német-orosz szerződés a német-japán kommunista-ellenes egyezmény megsértését jelenti.

V i g s z i n h á z

Ma is döntő sikert aratott francia filmremek:

A megbélyegzett asszony

Sessue Hayakawa — Victor Francen — Lise Delamare.

16 éven felüliek részére!

Festékküzet

MEGNYILT!

Olcso, megbízható árak, szakkerü kiszolgálás

Nagy Csapó ucca 41.

Hírek

A Tiszántúli Független Újság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.**
 Előfizetési ár: **Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak:
 Kossuth, Piac u. 26. Telefon: 29-56. — Isteni gondviselés, Petőfi tér, Telefon: 29-81. — Csokonay, Mester u. 43., Telefon: 10-15. — Árpád fejedelem, Csapóker, Jánosy u. 44.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban:
 Nagytemplom d. e. 10 óra pr. dr Révész Imre, ág. Gsutorás Sándor, d. u. 5 óra Szabó Gábor. Kistemplom d. e. 9 óra pr. dr Farkas Pál, ág. Magyar Bertalan, különkelyhes úrv. d. e. 11 óra pr. Uray Sándor, ág. Nagy Dezső, d. u. 5 óra Gsutorás Gábor. Kossuth téri templom d. e. 10 óra pr. dr Bartha Tibor, ág. Tamás Ferenc, d. u. 5 óra Tamás Ferenc, Károli G. téri templom d. e. 9 óra Kolozsvary Kiss László. Ispótlay templom d. e. 10 óra pr. Molnár Ferenc, ág. Kulcsár Dezső, d. u. 5 óra Kulcsár Dezső. Árpád téri templom d. e. 10 óra pr. dr Hegyaljai Kiss Géza, ág. Márki Kálmán, d. u. 3 óra Márki Kálmán. Homokkeri templom d. e. 10 óra pr. Kovács József, ág. Szilágyi László, d. u. 5 óra Kovács József. Nyilastelpi templom d. e. 10 óra pr. Orosz János, ág. Veress Bálint, d. u. 10 óra Orosz János. Csapókeri templom d. e. 10 óra pr. Vándor Ernő, ág. Kiss Lajos, d. u. 3 óra Balogh József. Kerekes telepi templom d. e. 10 óra pr. prédikál és úrv. oszt Kulcsár Ferenc, d. u. 5 óra Kulcsár Ferenc. Nyulási áll. isk. d. e. 10 óra prédikál és úrv. oszt Szabó Gábor. Téglyskerti áll. iskola d. e. 10 óra prédikál és úrv. oszt. Birinyi János. Egyek d. u. 3 óra Siposs Imre. Horthy kórház d. e. 9 óra Nagy Sándor. Téglytői gyülekezeti ház d. u. 3 óra Kovács Árpád. Wolfka telepi olvasókör d. u. 3 óra Szilágyi László. — **Tanyai istentiszteletek:** Hármashegy d. e. 10 óra vitéz Szabó Endre. Lukaháza d. u. 2 óra vitéz Szabó Endre. Pallag d. e. 9 óra Erdei Mihály. Ondód I. Kádár-dűlő d. e. 10 óra Ráppölthy Árpád. Ebes d. e. 10 óra Kurucz József.

A Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnában:
 Rendes vasárnapi miserend. Miseszertetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet mond Láng Pál pápai kamarás. A kertségeken és kápolnában a mult vasárnapi miserend az irányadó.

Az evangélikus templomban:
 Vasárnap d. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László th. esperes lelkész.

Az unitárius templomban:
 A Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban szeptember hó 3-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdetű rendes vasárnapi istentisztelet tartanak, melyre a hívek és minden érdeklődőt meghívunk. Ez alkalommal imádkozik és prédikál József Miklós püspöki vikárius. Istentisztelet után kehlytanács ülés lesz.

Végezték a MANSz nagyerdei gyermeknyaralattatását

A MANSz gyermeknyaralattatási akciója pénteken zárult be. Mint ismeretes a MANSz 300 gyermeket öt tanítónő kíséretében kiküldött a nagyerdei jöttékre, ahol az egész napot szabadon töltötték. Elemezésükről a MANSz gondoskodott. Lossonezy István főispán pedig zuhanyokat készíttetett a gyermekek számára. Ilyen körülmények közt nyaralt a 300 szegény gyermek. A nyaralattatási akció kedden a nagyerdei játszóléren nyert befejezést. Erre az ünnepélyes befejezőre megjelent Lossonezy István, a MANSz elnöke, az egyesület szinte valamennyi szakosztályának elnökötől kísérve. Kovácsy Kálmán együtt

imádkozott a kis gyermekekkel, akik ezután hazafias dalokat énekelték, versket mondtak. Végül Lossonezy István, a MANSz elnöke beszélt a kis gyermekekhez kijelentvén, hogy imádkozni fog az Istenhez, hogy ezekben a nehéz időkben segítse meg Magyarországot és a jövő fiatalosát. Ezután kiosztották az izes ebédet a gyermekeknek. Ez az ebéd parodicsom levestől, rántott húsból és buktából állott, amit a Händel Oszkárné vezetése alatt álló egyetemi konyha főztek. Hegedűsné Kölcsey Valér tanost, az Iparos MANSz pedig gyümölcsöt küldött a gyermekeknek.

— **Istentisztelet a baptista imaházban.** A Szappanos-uccai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imádkoztat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—8-ig prédikáció és Úrvacsora. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imáóra.

Bevásárlásaimból megérkeztem, Keller Edéné Bathrány ucca 9.

x Gábor Magda okl. tanárno francia és német nyelvtanítását megkezdi. Püspöki palota. I. kapu II. emelet 5.

— **392,5 kilométer a polgári repülés világrekordja.** Egy olasz polgári repülőgép új sebességi világrekordot állított fel. Parodi genovai repülő a monte-celiciai repülőtérrel startolva óránként 392,594 kilométer sebességet ért el és ezzel megdöntötte a polgári repülőgépek gyorsasági rekordját, amelyet eddig 372 órákilométerrel egy francia repülőgép tartott.

— **Légóttalmi előadások a város belterületén és a kertségeken.** A Légóttalmi Liga debreceni csoport elnöksége szeptember 2-án és 3-án szombaton és vasárnap a város belterületén és a kertségeken felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokat tart, ahol a lakosság kellő tájékozottságot szerezhet a légi támadások elleni védekezésről. Eppen ezért, aki teheti, az előadásokon okvetlen vegyen részt. Az előadásokon feltétlenül jelenjen meg a házesoport légóttalmi őrség parancsnoka, helyettese és az őrség tagjai. Az előadásokon az előadók ismertetik a ház (házesoport) parancsnokok, a ház légóttalmi őrség kötelezégeit, feladatait. Minő magatartást kell a lakóknak tanúsítani légveszély esetén, mi a pánik, mi a kötelessége a tűzoltónak, az egészségügyi szolgálatosnak, hívóvőnek. Miként kell a házőrség parancsnoknak a házőrség tagjait és a lakókat kiképezni. A hallgatók részére az előadásokon a Légóttalmi Liga országos Elnöksége által kiadott Légóttalmi A, B, C című könyvecskék fognak díjtalanul kiosztatni. Az előadások helyei és időpontjai: szept. 2-án d. u. 5 órakor a Diószegi út 1. sz. alatti Vojth házban, szept. 2-án d. u. 5 órakor a Ferenc József út 36. sz. alatti Világítási Vállalat Önképző sporttermében, szept. 2-án d. u. 6 órakor a Burgondia u. 1. sz. alatti Iparostanonciskolában, szept. 3-án, vasárnap d. u. 4 órakor a Csapókeri ref. iskolában, szept. 3-án, vasárnap d. u. 5 órakor a Ferenc József út 36. sz. alatti Világítási Vállalat Önképző sporttermében, szept. 3-án, vasárnap d. u. 6 órakor a Burgondia u. 1. sz. alatti Iparostanonciskolában.

— **Eljegyzés.** Löwy Magdus (Nagyrabé) és Klein József (Debrecen) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Az új Rector átvette hivatalát.** A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem 1939/40. tanévi Rector Magnificus: Dr. Hüttl Tivadar egyetemi nyilvános rendes tanár az egyetem kormányzatát 1939 szeptember hó 1-én átvette. Rector Magnificus fogadó óráit kedden és pénteken 12—1 óráig tartja.

— **Szeptember 5-én közgyűlést tart a város törvényhatósága.** Debrecen város törvényhatósága szeptember 5-én, kedden tartja meg közgyűlést. — A közgyűlés tárgysorozatán több érdekes pont szerepel. Ezen a közgyűlésen foglalkoznak a tűzoltóaktanyában felépítendő mészaház ügyével, a Csokonai-színház további sorsával és több kisebb, nagyobb jelentőségű ügyet tárgyalnak le.

Használt iskolai tankönyvek vétele, eladása, papír-árúk

megbízható bevásárló helye:
Springer foto, papírkereskedés
 Ferenc József út 38. szám. Telefon 30-57.

Rádióműsor

SZEPTEMBER 2
 Budapest I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Etrond. 10: Hírek. 10.15: Ifjúsági rádió. 10.45: »Mit nézzünk meg?« (Felolvasás). 11.10: Nemzetközi vízeljárószolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himmusz. — Időjárásjelentés. 12.10: Beszkárt-zenekar. Közben 12.40: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: Hangmezek. 14.30: Hírek. 14.45: A rádióműsorának ismertetése. 15: Ártolyam-hírek, piaci árak, élelmiszerárak. 16.20: »Északi mesék«. (Felolvasás). 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Hírek szlovák és magyarországi nyelven. 17.10: »Orgovány«. (Felolvasás). 17.35: »Mit kíván a közönség?« (Hanglemezek). Közben 18.05: Magyarország—Franciaország vízipólómérkőzés második felidjének közvetítése. 18.35: Koréh Endre. az Operaház tagja énekel. 19: »Halifax angol külügyminiszter.« (Felolvasás). 19.15: Hírek. 19.25: Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál. 19.50: »Fűszer és csmege. Irta Csathó Kálmán. Utána kb.: 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek, szlovák és magyarországi nyelven. 22: M. Hir Sári zongorázik. Thury Gizella, a kölni operaház tagja énekel zongorakísérettel. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 23: Balázs Kálmán és cigányzenekara muzsikál. 0.05: Hírek.

Budapest II. 19.25: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelőja. 20: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven. 20.20: »A házmaster.« (Felolvasás). 20.50: Hanglem. 21.35: Időjárásjelentés. 21.40: A rádió szalonzenekara.

— **A női betegségek gyógykezelésében a természetes »Ferenc József« keserűvíz gyakran alkalmaztatik,** mert reggel elgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kérdezze meg orvosát!

— **Megkezdődnek a levante foglalkozások:** A m. kir. Debrecen t.j.v-i katonai parancsnoksága közli, hogy: az 1939. II. törvények alapján a levante foglalkozások szeptember hó 1-én megkezdődnek. A katonai parancsnokság felhívja Debrecen város és központi járás közigazgatási területén lakó 1917—1927. évig született levante köteles magyar ifjakat, hogy ugyanazon a helyen és időben jelentkezzenek levante foglalkozásra, ahol az 1938—39. évben tettek eleget levante kötelezettségüknek. Azok, akik június hó óta más város vagy községbe költöztek, tákasukhoz legközelebb eső levante csoportnál tartoznak megjelenni. A törvény értelmében a katonai parancsnokság felszólítja a szülőket, gyámokat, munkaadókat, hogy a levante köteles ifjak megjelenését és jelentkezését segítsék elő. Az 1939. II. t.-c. értelmében levante köteles minden ifjú azon év szeptember hó 30-áig, amely évben 23. életévét betölti. Azok pedig, akik katonai kötelezettségük teljesítésének elhalasztását kérték és halasztást kaptak, levante kötelesek maradnak 23. életévük betöltése után is, mindaddig, míg katonai szolgálattételre be nem vonulnak. Debrecen város és központi járás katonai parancsnoksága.

Folytatás
 A bombatámadás beérkezése folytán Danzig vidékéről Gdyniát, amely erős bombatámadást szenvedett, a német csapatok különböző pontjait határt és határtól az ütköztek a...

Hollandi
 Amsterdami hivatalos kért és a kormány felkérte nyát, hogy kép...

Németo
 Berlin, szept. 2. A német védelmi főtanács letet becsátotta a Külföldi rádió...

Litvánia
 Kaunas, szept. 2. A litván köztársasági elnök és a külügyminiszter gyall a nemzetközi many igyekszik a ságot, amennyibé...

Ro
 Washington, szept. 2. A washingtoni elnök bajlvi időszámlítás Franciaországot, got, Németországot, hogy a polgári házzák. Roosevelt kért.

Ma de sziré
 A honvédelmi égv. 1939. sz. rendelete értelmében, minden területén, minden riasztó rendszer renait már felszer szer műszaki pró (örzés) ellenőrizni hák révén a lakó meri a légvédelmi örző műszaki pró szombatján, ha sz az azt megelőző az az delután és hűv karácsony és hűv...

A fegyv szó
 Budapest, szept. 2. A pesti Közlöny szep közli a m. kir. m tet, amely a tulajd fegyvergyakorlatra javára megállapít seket további inté kiterjesztik mindai rint tartalékos, szolgálati kötele tonai szolgálatot t szabályok részint a elleni peres és nev vonás, részint az 23-é. szolgálati jogviszo...

Hazai és lí
 kaphatók Miklós u.

Altman
 kaphatók Miklós u.

MET
 kaphatók Miklós u.

SPORT

Csonka csapattal áll ki a Bocskay a Hungária ellen

Részletesen beszámoltunk arról, hogy a Bocskay vezetősége kérte a miniszteri biztost a vasárnapi Hungária-Bocskay bajnoki mérkőzés elhalasztására, arra való hivatkozással, hogy a Bocskay több játékosát behívták fegyvergyakorlatra és így nem tudnak teljes csapatukkal kiállni. A miniszteri biztos táviratban kérte, hogy a Bocskay igazolja, hogy hány játékos és hol van fegyvergyakorlaton. A Bocskay ennek a kérésnek eleget tett és annál nagyobb meglepetést keltett Debrecenben, hogy a miniszteri biztos elutasította a Bocskay kérését és pénteken értesítette a vezetőséget, hogy vasárnap kötelesek a Hungária ellen kiállni.

Ez az értesítés azért lepte meg a Bocskay vezetőséget, mert a héten rendezést nem is tudtak tartani és a csapat legjobb játékosai, névszerint Nádas, Elek, Pocsai, Pásztoi, Szilassi és Hajdu fegyvergyakorlaton van. Az értesítés vétele után a Bocskay mindent elkövetett, hogy 11 játékost összeszedjen a tartalékokkal együtt. Ez azonban nagyon nehezen megy, ha a katonajátékosok közül egyet sem kapnának meg. A Bocskay már elkészült a legrosszabbra és nem lehetetlen, — hogy vasárnap nyolc-kilenc emberrel állnak ki Budapesten a Hungária ellen. A csonka csapat a következőképpen festene:

Vörös — Csokei, Janzós — Sarkadi, Békési, Veres — Palotás, Sándor, Krisztof. Ezenkívül még lámpással sem található több játékos a Bocskayban és ami a legsiralmasabb, csatár nem áll

rendelkezésre a tartalékos védelem előtt.

Sportnapló

Kettős mérkőzés a Diószegi úti sporttelepen. Vasárnap délután kettős amatőr-mérkőzés lesz a Diószegi úti sporttelepen. Délután 2 órai kezdettel a Tégláskerti csapata játszik Hajdu Kupa mérkőzést a Rakóczi csapatával. Utána 4 órai kezdettel a DVSC NBB csapata játszik bajnoki mérkőzést az Ózdi VTK csapatával. A DVSC nagyon készült erre a mérkőzésre és mélyközös favoritjának látszik. A csapat valószínűleg abban az összeállításban játszik, mint a Beregszászi FTC ellen.

Ma háziversenyt rendez a DVSC birkózó szakosztálya. A DVSC birkózó szakosztálya ma szombaton este 6 órai kezdettel a Diószegi úti sporttelepen házi birkózóversenyt rendez. A verseny után szalonnasütést lesz.

Uj és használt tankönyveit
Grünmann Sándor
antikváriumából szerezte be
Piac u. 53.

Utalvánnyal szabad csak motorköt kiszolgálni

A hivatalos lap legújabb száma közli, hogy *magánforgalomban motorköt csak jegyre vagy utalványra szabad kiszolgálni. Szesszel felhasználni, vagy eladni tilos.* Olyan személygépköci járművek részére, amelynek hengerűrtartalma a 3 és fél liter meghaladja, még utalvány ellenében sem szabad motorköt kiszolgálni. Aki ezeket a rendelkezéseket áthágja, azokat, 2 hónapra, háború esetén hat hónapi elzárásra ítélik. A pénzbüntetés legmagasabb értéke nyolcezer pengő.

Nézz meg NEUWIRTH GYULA babakelengye kirakatát Kálvin tér 3. szám

— Hosszú idő óta fekvő betegek a régebbi, tisztán természetes »FERENC JÓZSEF« keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általában dícsérik. Kérdezze meg orvosát!

— Tézene a Déri-téren. Vasárnap, szeptember hó 3-án a m. kir. »Bocskay István« 11. hajdúezred zenekara Somlai Adám alhadnagy, ezreddobos vezénylete alatt a Déri-téren fél 12 órakor, fél 1 óráig tézzenét tart a következő műsorral: 1. Wagner: Sziklaszárdán a hazáért — induló. 2. Zayts: Böis boszorkány — nyitány. 3. Kraut: Magyar népdal egyveleg. 4. a) Dr. Fehér: Virágos ablakod alatt — tango. b) Labsky: Olimpia — induló. 5. Keller Fricsey: Alföldi búcsúhangok. 6. Waldteufel: Szirének varázsa — keringő. 7. Klément: Miki egér álma — jellemrajz. 8. Vághalmi Ottó Werth — induló.

Folytatás a 4. oldalról.)

A bombatámadásokról szóló jelentések beérkezése folyamatban van.

Danzig vidékén erős légítámadás érte Gdyniát, amelyet pénteken délután erős bombatűz alatt tartottak.

A német csapatok a határőrzet különböző pontjain lépték át a lengyel határt s hatoltak be lengyel területre. Az útközvetek a határőrzetben még

mindig tartanak. A leghevesebb útközvetek Sziléziában dultak.

Varsó, szeptember 1. Mint a Lengyel TI jelenti, Lipski berlini lengyel nagykövet parancsot kapott, hogy utazzék el Berlinből. A lengyel jelentés szerint a varsói német ügyvivő kormánya rendelkezése alapján ugyancsak kérte útlevélének kiadását.

Hollandia képviseli Lengyelországban a német érdekeket

Amsterdam, szeptember 1. Hágai hivatalos közlés szerint a német kormány felkérte Németalföld kormányát, hogy képviselje Lengyelorszá-

ban a német érdekeket. A német-alföldi kormány hozzájárult a német kérelemhez.

Németországban tilos a külföldi rádiók hallgatása

Berlin, szeptember 1. A birodalom védelmi főtanácsa a következő rendeletet bocsátotta ki:

Külföldi rádióadások hallgatása tilos

Aki külföldi rádióhíreket terjeszt, fegyverrel, különleges súlyos esetekben halálal büntethető.

Litvánia nem készül Lengyelországot megtámadni

Kaunas, szeptember 1. Smetona köztársasági elnök a miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel hosszasan tárgyalt a nemzetközi helyzetről. A kormány igyekszik megnyugtató lakosságot, amennyiben nagy riadalmat

keltett a lengyel csapatok összehívása a litván határ mentén. Egidejűleg teljesen alaptalanoknak tekintik ki azokat a varsói állításokat, amelyek szerint Litvánia eljárásra készül Lengyelország ellen Vilno környékén.

Roosevelt a polgári lakosság bombázása ellen

Washington, szeptember 1. Roosevelt elnök hajnali félöt órakor, helyi időszámítás szerint, felszólította Franciaországot, Angliát, Olaszországot, Németországot és Lengyelországot, hogy a polgári lakosságot ne bombázzák. Roosevelt azonnali választ kért.

HITLER VÁLASZOLT ROOSEVELTNEK
Washington, szeptember 1. Hitler kancellár válaszolt Roosevelt békefelhívására. A washingtoni német nagykövet ma nyújtotta át a választ, amelyet rövidesen nyilvánosságra hoznak.

Ma déli 1 órakor légvédelmi szirénapróba Debrecenben

A honvédelmi miniszter 88002-eln. négy. 1939. sz. úgynevezett riasztási rendelete értelmében az ország egész területén, mindenütt, ahol a hatósági riasztó rendszer szabványos motorszirénáit már felszerelték, hetenként egyszer műszaki próba alakjában (ellenőrzés) ellenőrizni kell. A műszaki próbák révén a lakosság egyúttal megismeri a légvédelmi riadó jelét. Az ellenőrző műszaki próba ideje minden hét szombatján, ha szombat ünnepre esik, az azt megelőző hétköznapon 13 óra, azaz délután egy óra. Az ellenőrzés karácsony és húsvét hetében, valamint

az esetleg elrendelt honi légvédelmi készültség ideje alatt szünetel. Az ellenőrző műszaki próba mindig a légvédelmi riadó jelzéssel, tehát a változó magasságú, úgynevezett üvöltő hanggal történik, tartama pedig 15 másodperc.

A hatósági riasztó eszközök első alkalommal szeptember 2-án, szombaton 13 órakor szólnak meg s ezt követően minden hét szombatján ugyanabban az időben.

Debrecenben is 15 másodpercre megszólnak ma déli 1 órakor a szirénák. *A lakosságnak semmi feladata nincs.*

A fegyvergyakorlatra bevonultakról szóló rendelet kiterjesztése

Budapest, szeptember 1. A Budapesti Közlöny szeptember 2-iki száma közli a m. kir. minisztérium rendeletét, amely a tulajdonképeni rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult személyek javára megállapított egyes rendelkezéseket további intézkedésig kivételesen kiterjesztik mindazokra, akik ezidőszent tartalékos, vagy póttartalékos szolgálati kötelezettségük alapján katonai szolgálatot teljesítenek. Ezek a szabályok részint az említett személyek elleni peres és nem peres felelősségvonnás, részint az említett személyek szolgálati jogviszonyait szabályozzák a

méltányosságnak megfelelően, másrészt pedig az említett személyek által bérelt lakások felmondásának lehetőségét korlátozzák. Végül a gazdasági termelés folytonosságának biztosítására az esetleg szükségessé váló kötelező munkaségítés elrendelését teszi lehetővé.

Időjósítás

Mérsékelt déli, délnyugati, a Dunántúlon már északnyugati szél, növekvő felhőzet, több helyen, főleg a Dunántúlon és a Felvidéken záporosó, zivatar. A hőmérséklet kissé süllyed.

Hazai és lipcsei szörme-árúk, kész bundák
Altmannál
kaphatók Miklós u. 2. Takarékoságra is

METEOR MŰSORA
Szombaton 5-7-9 órákor: Magyar film! SZEGÉNY GAZDAGOK Kultúrfilm; Híradó!

KÖZGAZDASÁG

A KÉSZARUPIACON JAVULTAK AZ ÁRAK

Rozs: októberre 15.15, 15.06, zárlat 15.05—15.06; márciusra 16.10, 16.00, zárlat 16.01—16.02.
Tengeri: szeptemberre 20.00—20.05, zárlat 20.00—20.05.
Búza új: felsőtiszai 77 kg-os 19.60—19.75, 78 kg-os 19.80—19.95, 79 kg-os 20.00—20.15, 80 kg-os 20.10—20.25.
Rozs új: 14.35—14.50.
Takarmányárpa új: elsőrendű 16.70—17.20, középminőségű 16.50—16.70.
Zab új: elsőrendű 20.50—20.75, középminőségű 20.25—20.50.
Tengeri: tiszántúli 19.75—19.90.

A FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

összfelhajtása 1254 darab. Vásári állományból angol hússertés felhajtás 540 darab. Az irányzat változatlan.
Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 114—115, kivételesen 116, II. páronként 340 kg-on alul 108—113, I. szedett 107—113, II. 102—105, III. 86—96, angol főkésértés 96—100, exportzsír márkázott 150 fillér kg-ként.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető régeknél!

40.574/1939. C. sz. **HIRDETMEY.**
A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelteit, hogy a m. kir. honvéd központi lövészáró bizottság folyó évi szeptember hó 12-én 16 órai kezdettel a Hortobágyon lövészárt tart. Akinek katonai szolgálata tekintetbe jöhető eladó lova van, az azt az említett időben és helyen a bizottságnak mulassza be. A bizottság vásárolni óhajt 4-8 éves, bántalónak, tüzérsegi hámoslónak vagy géppuskás máháslónak alkalmas

melegvérű lovat és bántalónakért 600-700 pengőt, tüzérsegi hámoslónakért átlagosan 700-800 pengőt, a géppuskás máháslónakért 400-500 pengőt fizet. Ismert jó származású lovak értéket emeli, az eladók tehát saját érdekükben eslekezzenek, ha lovuk marhalevelén kívül a lo származási lapját (fedeztetési jegyét, szabályszerűen kitöltött csikózási igazolványát stb.) a vásárra magukkal viszik. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Hirdetmény. A városi szennyvíztisztító telepen több ezer székerekes szennyvízüzledék trágya kerül értékesítésre. Ára a helyszínen szekerenként szabadrakodás mellett 2 P (azaz kettő pengő) A trágya kiválóan alkalmas rétek, legelőszőlők, szőlők trágyázására, valamint szikkoltok javítására. Az eladást vállalása nélkül készpénzfizetés ellenében a helyszínen Miszti Lajos szennyvíztelep főfelügyelője eszközli. Latok a Városháza gazdasági ügyoszt. Gazdasági tanácsos. Helyi felelőlet 15. sz. alatti iktatójába

lőddéket, hogy a gazdasági ügyosztály használatában állott 6 személyes Suker-Magosix gépkocsi eladó. A gépkocsi értékesítésre. Ára a helyszínen a város Dégenfeld tér 5. sz. alatti garage helyiségében a nappali órákban bármikor megtekinthető. A gépkocsi a megtekintés-kori állapotban, szerszámokkal, szőlők trágyázására, valamint készlettel, minden további felelősség nélkül készpénzfizetés ellenében adatik át a vevő birtokába. Ajánlattevőknek a Városháza gazdasági ügyoszt. Helyi felelőlet 15. sz. alatti iktatójába adandó be. Gazdasági tanácsnok.

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLÉSE
10 SZÓIG A TISZÁNTÚLI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52

Betöltendő állás

Jó
bizonyítvánnyal mindenes bejárónó felvétetik. Vár u. 2. f. e. I. 1793

Mindenes
bejárónót keresek azonnalra, vagy 1-re, Péterfia u. 48. hátul az udvarban. keresztépület. 1678

Ügyes
kifutólányt felveszek. Olbrichtovich úri szabósága, Svetits bérház udvarban.

Érettségizett
vagy okl. tanárnok, vagy nyelveket tudó úrhölgyek, úrlányok felvétetnek. Intézet. Budapest, VI. Teréz körút 18. II. em. I. Részletes ajánlatokat kérünk. 1645

Önállóan
főző mindenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Dr. Bekésné. Batthyány u. 17-19. felelőlet 4.

Tanulólyant
felvesz kézimunka, csipke, függönykészítő iparművész, Biró Erzsébet, Piac u. 51. I. emelet. Bejárat Arany János uca felől. 1675

Allást keresők

Kereskedelmi
Akadémiai képzettséggel bíró (gépirással és szép kézírással rendelkező) fiatal úrilány azonnal állást vállalna. Cím a kiadóban. 1673

Éltesebb
üzleti szolga ajánkozik üzletbe. Cím a kiadóban. 1670

Kiadó lakás

Déri-térre
kétosztós fűdőszobás parkkal, háromszobás fűdőszobás udvari novembere, Bethlen u. 23. 1713

Teljesen
különbejáratu esinosan bútorozott szoba 15-re kiadó. Ertekezni: reggel 8 óráig, este óráig 8-ig. Péterfia u. 48. hátul az udvarban, keresztépület. 1709

Kiadó
nov. 1-re Hajó u. 5. sz. ház külön udvarral. 1705

Uccaj
bútorozott szoba kiadó. — Miklós uca 10. 1580

Garzon
szoba, előszoba, fűdőszoba, komfortos lakás, Hatvan uca 61. alatt kiadó azonnalra. 1704

Két szoba
rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó u. 10., az emeleten. Ertekezni az udvari lakásban. 1769

Bútorozott
szoba kiadó, Batthyány u. 9. sz. keresztépület.

Lakást keresők

Szobát
keres fűdőszoba használatlall állandó tisztviselő lakó. Ajánlatot a kiadóba sürgősen. 1707

35 pengőig
keresek lakást, egyszoba, konyha, spájz, lehetőleg előszobával. Tiszta, egészséges helyen. Ajánlatokat Anyakönyvi Hivatalba kérek.

Ingatlan

Kiadó
Nagyeszén 29. kat. hold tanyás birtok. Erdeklődni dr. Lengyel Józsefnél, Balmazár Dezső u. 14.

Városban
családi háznak telek eladó. Cím a kiadóban. 1172

Oktatás

Schmidt Mizi
tudatja növendékeivel, hogy német tanítását ismét megkezdte. Piac u. 41. 1687

Rádió

Rádió
és villanyserelési vállalat, Miklós uca 8., keresztépület. — Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. — Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. 1108

Eladás

Fehér selyem
újmezt nagy kendő eladó. Cim a kiadóban. 1626

Hosszú
fekete női csikóbunda eladó. Megtekinthető Katz szörmeüzlet, Piac u. 79. 1610

Hálóok,
ebédlők, kombinált szekrények, rekamie, konyhaberendezések, különféle egyes bútorok eladók. Bütormagazin, Széchenyi u. 6. 1478

Ebédlők,
pánccsoszékény, máhagóni hármas szekrény, hálószoba. Mindenféle bútorok, írógép adás-vétele, Csapó u. 19. 1465

Törzskönyvezett
angora nyulak eladók — Borz uca 20. 1449

Márványlapos
ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó u. 10., az udvarban. 1770

Vétel

Postabélyegeket
használat, magyar és külföldi vásárolok. Cim: Feldmann trafik, Hatvan u. 2. 1358

Ellátás

Magános
izr. úrnő elfogadok. polgárista vagy kereskedelmi tanuló kislányt teljes ellátásra. Nálam a német nyelvet is gyakorolhatja. József kir. hereg u. 11. II. lépcső. 1714

Két
diáklány kellemes otthon található úri helyen, központi fűtés. Minden iskolához közel. Piac u. 41. 1688

Izr.
úri család teljes ellátást adna diáklánynak iskola közelében, Cim a kiadóban. 1701

Orvos
családnál iskoláslány teljes ellátást kaphat, ugyanott központi fűtéses bútorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 1647

Két
középkolai tanulót teljes ellátással vállal úri családnak. Cim a kiadóban. 1712

Izr.
diákok teljes ellátásra vállal Grosz, Dégenfeld tér 3. sz. 1683

Központi
fűtéses kényelmes lakásban diáklányt, esetleg diákok ellátására vállalkoz. Német, francia, angol nyelvgyakorlat és zongora használatlall, Piac u. 28-b. III. 20. 1686

Diákok,
vagy diáklányt kosztosnak elfogad izr. család, Salétrom u. 22. keresztépület. 1696

Urilány—Urinó
otthonokban teljes ellátást havi 56.— pengő, csak lakás havi 18.— pengő. Budapest, Teréz körút 18. III. em. I. Rákóczi út 59. III. em. 2. József körút 55. II. em. 8. Szent István körút 1. III. em. 5. 1644

Diákok,
diáklányt teljes ellátásra korrepetálással elfogad izr. úri család, Vörösmarty 10. 1692

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták. 1028

Ajánlat

Vízvezetékszerelést,
csatornázást, gázvezetéket és minden idevonatkozó javítási munkálatokat juttanyosan eszközöl. Nagy József szerelőmester, Rákóczi u. 5. sz. 1710

Lela:
zománcozott asztaltűzhelyek, szenkályhák állandóan raktáron. Készíti: Levensik tüzhelyüzeme, Csapó uca 87. Zománcozott tüzhelyek szakszerű javítása garancia mellett. 2882

Takarékos
ember tüzeit, szemet téli-re már most szerzi be legolcsóbban. Vágó József tüzfűtő, szénkereskedőnél, »Margit-fűdő mellett. — Telefon 10-24. Gondos kiszolgálás. 1467

Ballila
két üléses, 3 darab alkalmi áron eladó. — Szoboszlav Széchenyi u. 24. 1633

Egy- és kétflovas
kocsi raktáron, ócskát javít, becsérél Neuländer kocsigyár, Erzsébet uca 28. Telefon 11-47. 1537

Kézimunka
tervezése, előnyomás, hozzávaló anyagok, Bessenyei Ilona kézimunkaüzletében, Vár uca 2. 1466

Hasznavehetetlen,
lomtárba való töltőtollat megbeszélve még az ódon-ságban rejlő értéket 12%-készpénz értékben átveszem, mely összeg az újonnan vásárolt toll árából ön levonásba. Mihály papirkereskedés, Svetits-udvar. 1298

Urudalmi
tej literje 16 f., tejjel literje 80 f., túró kg-ja 48 fillér. Megrendelhető a Szent Anna u. 58. alatt kenyérüzletben. 1587

Bükkfa,
vargaifa, nyárfa igen olcsón viszonteladók részére. Weinstock fatelep, Kisállomás. 1556

Harisnyaszemfelszedést
villanygéppel szakszerűen vállalkoz. Harisnyastoppolást, mindenemű kötöttáruk javítását vállalom. Harisnyakötőde, Hatvan u. 17. sz. 1028

Lusztignak
a »Vidám« pora nem jó, hanem kiváló, próbacsomag 6 fillér. 1540

Ne dobja el
ócska kalapját! 1.50 P-ért újjáalakítja Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 24. 1634

Különléle

Elveszett
egy aktatáska, melyben leckeönyv és tankönyv volt. Beesületes megtalálójutalomban részesül. Cim a kiadóban. 1715

Zongora,
kitűnő hangú bérbe adó Cim a kiadóban. 1615

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.

Antúli
A3 D3
A4 D4 B5
A5 B5 D4 D4

Muss
ors
öthatalmi
hajlandó

London, sz
fa x külügym
a Lordok Há
Mussolinin
fax lord szeri
az ellenséges
sét és egy évt
szehivását jav
ciaország, Let
ország és Ol
vel. Ezután H
Havas Iroda a
lentette, hogy
hajlandónak
visszavonásár
volna részven
kezlésen. Ebb
met és lengyel
merült kérdés
allana a tárgy
gyelország és
szavatossággal
német és a le
óhajtja, hogy
gyenek részt a
tárgyalásokon.
hajlandó a né
mány rendelke
de végén H
hogy az ang
meri el azokna
érvényességét,

tja. Len
amzetközi
a
azt
ak is ve
vő
ay
gyei kor
ni. Besz
igoztatta,
London
nagykövet
Hoffma
hogy
nem

Dal
a
D3 A3
mbat del
atok előtt
ivili üle
bevezelő
szokat
moztak
en,
Németország
Daladier min
szonoki emelvény
A miniszterelnök
köztársasági elnök
amely azzal a m
dik, hogy

Páris, szeptem
után 3.10. orakor
megkezdte a ka
sét.
Herriot kan
szavai után, amel
különösen hová
tanul és kitél
Németország
Daladier min
szonoki emelvény
A miniszterelnök
köztársasági elnök
amely azzal a m
dik, hogy